

Transcripció #1 Visibilitat – Retrats Intermitents

Música [00:00:10] [Sona 'Flamingo', de Kero Kero Bonito].

Careta [00:00:11] Retrats Intermitents, un podcast al voltant de la representació LGBTQIA+ als mitjans audiovisuals.

Música [00:00:16] [Sona 'Flamingo', de Kero Kero Bonito].

Mariona [00:00:31] Hola a totes i benvingudis a Retrats Intermitents, un podcast al voltant de la representació LGBTQIA+ als mitjans audiovisuals. Us parla Marina Borrull, crítica de cinema en diversos mitjans escrits, radiofònics i televisius, i treballadora a diversos festivals en curadoria i en premsa. Alfredo, el protagonista de 'Diferente', pel·lícula espanyola dirigida per Luis María Delgado i estrenada el 1961, és considerat el primer personatge visiblement LGBTQIA+ del cinema espanyol durant el franquisme. Podeu veure-la a FlixOlé. La seva aparició, és clar, suposa un abans i un després del cinema espanyol, però al mateix temps és una prova de com de complicada pot ser la visibilitat. Alfredo va ser visible per als seus creadors, per a un públic LGBTQIA+ contemporani a la seva estrena i també per a nosaltres en l'actualitat. Però simultàniament, Alfredo va ser invisible per la censura franquista, que no va entendre el subtext homosexual de la trama. En conseqüència, la visibilitat i la invisibilitat es negocien en contextos específics mitjançant mirades concretes. I tant l'una com l'altra ens ofereixen reflexions apassionants. Un estudi sobre la representació LGTBI a les sèries de ficció espanyoles estrenades entre 2020 i 2021, elaborat per Beatriz González-de-Garay, María Marcos-Ramos i Ariadna Angulo-Brunet conclou que el 4% de les persones que apareixen a les sèries són no heterosexuales, gais, lesbianes, bisexuals, etcètera. També que un 1,3% dels personatges són dones trans. Els homes trans i les persones no binàries representen un 0% dels personatges, és a dir, són totalment invisibles. Quantificar la visibilitat i la invisibilitat queer ens permet obtenir un panorama general que corrobora l'augment de personatges LGBTQIA+ els darrers anys. I paral·lelament, ens dona eines per exigir més presència a les pantalles, perquè més visibilitat mediàtica, diuen, equival a més, acceptació social. Al mateix temps, apareixen veus crítiques amb les polítiques de visibilitat. L'exemple paradigmàtic va ser al voltant de la portada de la revista Time, amb l'actriu trans negra Laverne Cox, sota el títol 'El punt d'inflexió trans'. La portada, segons l'autora Laura Horak, va incrementar la violència envers les persones trans amb menys

recursos i en situacions de vulnerabilitat. La visibilitat d'alguns pot suposar l'exposició d'altris. L'activista no binari Alok Vaid-Menon també va denunciar la visibilitat de Laverne Cox com un exercici de transnormativitat que reforça els rols de gènere masculins i femenins, excloent a les persones no binàries o de gèneres fluids. És la visibilitat l'única política possible per l'audiovisual? I de quines altres polítiques de representació l'hem d'acompanyar? Com evitem les seves conseqüències negatives? Hi ha alguna política útil en la invisibilitat? De tot això, i alguna cosa més, parlarem amb la nostra taula de col·laboradors d'avui. Abans, però, escoltem 'Todos me miran' de Gloria Trevi.

Música [00:03:34] [Sona 'Todos me miran' de Gloria Trevi]

Mariona [00:04:02] Escoltàvem 'Todos me miran', de Gloria Trevi, una cançó que ens ha portat Juan-José Sánchez-Soriano. Juan-José és professor ajudant, doctor a la Universitat Rey Juan Carlos a Madrid i doctor en Comunicació a la Universitat de Múrcia. Benvingut Juan-José i moltes gràcies per participar a Retrats intermitents. A ver... Aquí la pregunta. Per què has escollit aquesta cançó? Tot i que jo crec que la lletra ens pot donar alguna pista...

Juan-José [00:04:26] Sí, efectivamente. ¡Muchas gracias! Estoy encantado de estar aquí. Fue la primera canción que me vino a la mente cuando pensaba el tema de visibilidad. La letra de la canción 'me vestí de reina', 'me puse tacones'... Todas las personas me están mirando y no me importa. Es como: me dejo ver, visibilidad... Que al final es lo que estamos pidiendo en la representación, y visibilidad de todo tipo, seas como seas, y esto es lo que demandamos hoy aquí.

Mariona [00:04:50] Total, total. Presento: a la taula també tenim l'Alejandro Gil, secretari de l'Associació Professional de Direcció de Càsting d'Espanya, impulsor de la Comissió d'Igualtat, Diversitat i Inclusió d'aquesta i cofundador juntament amb Judith López de Lane Casting. Alejandro, moltes gràcies per ser aquí!

Alejandro [00:05:08] Moltes gràcies a vosaltris per convidar-me. És un plaer. És un plaer estar aquí i xerrar una estona.

Mariona [00:05:14] Faltaria més! I finalment també saludem a l'Albert Closes, educador i escriptori especialitzat en identitats no binàries, sexualitat, consentiment, antiespecisme i judaisme. Benvingudi Albert! Moltes gràcies a tu també per acceptar participar.

Albert [00:05:30] Un plaer, de veritat, estar aquí. Moltes ganes de la nostra conversa.

Mariona [00:05:33] Ai sí! Quina fantasia! Moltes gràcies a totis! Anem directament al tema. Aviam, ens posem en nuestros papeles. Escoltem una escena, escoltem a Tara i a Darcy, la parella lèsbica de la sèrie 'Heartstopper' que podeu veure a Netflix.

Escena [00:05:48] [Darcy] Sin cobertura. No me creo que nos hayamos quedado aquí encerradas dos veces. Perdona. [Tara] Tranquila, tampoco me apetecía hacer el concierto. [Darcy] Cuéntame. [Tara] Ha cambiado todo. [Darcy] ¿Desde que es oficial? [Tara] Sí. [Darcy] ¿Y te arrepientes? [Tara] No. Es que no estaba preparada para tantos cambios. No creí que tantas personas de repente pensarían que soy diferente. [Darcy] Y no es así. [Tara] Que sí. Es diferente para mí, tu lo contaste hace años. Yo no me siento segura ni cómoda siendo lesbiana. Me daba cosa decir lesbiana cuando empezamos a salir y ahor me comentan en Instagram rollo 'madre mia, es lesbiana'. La gente me mira raro en los pasillos. No estaba preparada para esto y no sé como reaccionar a todo esto, solo quiero mi vida de antes. Tu estás muy segura de tu sexualidad y yo siento que no sé nada aún. [Darcy] Yo tampoco sé nada. Yo no sé nada de nada. [Tara] Solo quiero vivir tranquila. [Darcy] Podemos hacerlo. Para mí eres bastante bollera. [Tara] Cállate, venga. [Darcy] Cada vez será más fácil. [Tara] Ya lo sé.

Mariona [00:07:32] Cuquis! Oi que sí? Per a lis nostris oients, Alejandro, ens pots escriure aquesta escena?

Alejandro [00:07:43] Bé, aquesta escena, doncs jo crec que parla per si sola, però tenim tenim aquí... No sé qui és la Tara i qui és la Darcy. Però bé, tenim aquí a una noia que li està explicant a la seva parella com de difícil és, no? I són dues perspectives diferents a l'hora d'haver sortit de l'armari en temps diferents i el dolor que li aplica per a ella estar fora de l'armari, deixar de ser invisible per començar a ser visible, no?

Mariona [00:08:15] La noia que acaba de sortir de l'armari és Tara i la seva nòvia és Darcy. I si com bé dius és una escena de confessió. Hem recollit aquesta escena, de fet,

perquè creiem que condensa dos aspectes clau del que representa la visibilitat. El primer és la importància que aparegui una parella lèsbica a una sèrie aparentment adreçada a un públic juvenil o adolescent. Però primer de tot: heu vist 'Hearstopper'. I la gran pregunta, i què us sembla?

Alejandro [00:08:46] Sí, jo sí que l'he vista. Em va encantar. Em va semblar una sèrie xulíssima, molt edulcorada també, però també em va agradar veure una sèrie plena de sucre i de coses boniques i positives, la veritat.

Albert [00:09:01] Sí. Crec que a mi em va costar bastant veure un producte audiovisual que també no acabava d'entendre molt bé per a quina edat anava. Em semblava molt infantil. També hi havia un punt una mica curiós, com a persona una mica més adulta veure aquest contingut, però també hi havia una mica una sensació de frustració, de veure una història que és la idealització i que recorda el que òbviament no vaig tenir jo personalment mai a la meva adolescència. Per tant, aquesta experiència també una mica complicada.

Mariona [00:09:35] Juanjo?

Juan-José [00:09:35] Sí, la he visto y no solo esto, me considero adicto. Como Aramis Fuster a la Coca-Cola Light, yo un poco a 'Heartstopper'. Para mí es la serie que me hubiese gustado tener cuando era adolescente. Creo que la palabra que la define mejor es esperanzadora. Sí que me remueve mucho pensar que yo no pude tener esa historia quizás cuando era adolescente. Pero me alegra mucho que las nuevas generaciones la puedan compartir y vivir.

Mariona [00:10:02] En anglès seria "cozy", no? Com de caseta. Quina creieu que és la importància de la visibilitat queer en continguts "cozy"? Comèdies romàntiques, pelis de nadal... És important que hi hagi visibilitat queer aquí?

Alejandro [00:10:20] Per mi sí, per mi és superimportant, perquè és això que jo crec que realment jo no n'havia vist tantes fins fa molt poc. I llavors és veritat que potser veig aquesta sèrie i penso "Ostres, jo no vaig tenir aquesta adolescència des d'aquest des d'aquest lloc", però és que, però també està bé. També està bé una miqueta de fantasia i que passin coses boniques i que també ens poden passar coses boniques, oi? Almenys

poder fantasejar amb això. Això a mi em va agradar de 'Heartstopper' i de productes semblants com és 'Smiley' o com altres productes que simplement tot va bé sent queer. També està bé que ho puguem veure a la pantalla i crec que és guai que passi.

Albert [00:11:02] Crec que el que em costa una mica és quines identitats i quines experiències són invisibilitzades per tal d'aconseguir un producte edulcorat i fàcil. Fàcil per a una audiència de masses. En aquesta escena tenim a dues persones que no són iguals, amb molts elements i un element que, és clar, és l'element racial. Hi ha una persona negra amb una experiència en un institut que segurament és molt més complicada. Per exemple, 'Heartstopper' no parla mai del component de la diferència entre els colors de pell o el background familiar de la gent.

Mariona [00:11:41] Definitivament, una de les preguntes que ens plantejem amb 'Heartstopper', i de fet, amb altres continguts de l'audiovisual de l'era de les plataformes, és realment si sèries com 'Heartstopper' poden arribar al públic general o bé, de fet, específicament al públic adolescent i juvenil, o si al contrari? La visibilitat s'ha convertit en una espècie de mercat de nínxol adreçat només a públics target. Vosaltres què en penseu? I si és el cas, que només està dirigit a un públic de nínxol? Com replantegem la visibilitat perquè això no sigui així? Juanjo, va, comença tu, ¡mójate!

Juan-José [00:12:23] Creo que es una respuesta complicada. No creo que haya una respuesta única, o al menos, yo no la tengo. Sí que es cierto que hablando de 'Heartstopper' tengo muchos amigos LGTB que sí que la han visto y les ha gustado. Creo que este tipo de series suelen ser una serie de nicho o al menos como la recibimos, y que sí que cuesta que las personas que no son LGTB, vean este tipo de series. Pero es complicado, ni siquiera sabría anticipar lo que va pasar en el futuro, pero ahora nos cuesta mucho que esto llegue más allá y en realidad es una pena, porque nosotros sí que vemos series no-LGBTB y la hemos visto toda nuestra vida y no pasa nada. Entonces aquí hay un problema i no sabría decir cual es la solución.

Alejandro [00:13:03] També crec que el fet que aquesta sèrie estigui en una plataforma que és de pagament, ja ens crea un nínxol de saque, de partida. Perquè a més, clar, ara en el món de les plataformes cada plataforma comença a estilar o comences a veure línies editorials. Llavors, si pagues Netflix, busques un tipus, pots buscar un tipus de contingut o no. És a dir, crec que és molt més nínxol que fa uns quants anys quan

engegaves la tele i de sobte et trobaves aquest producte i ja està. El fet d'haver de pagar, no haver de posar els teus diners en això, inevitablement ens porta cap aquí. És molt difícil trencar això. Bé, per mi la resposta és mitjans públics. O sigui, és que si volem revertir aquesta situació ha de ser a través de a través de la televisió pública. És que per mi és l'única solució.

Albert [00:13:57] A mi em costa molt, perquè quan veig un producte així el que penso és que el públic al que va dirigit és a la gent heterosexual. O sigui, a mi el nínxol que em sembla que això està dirigit és aquella gent heterosexual que vol veure això, vol plorar i es vol sentir molt bé, sabent que pot plorar amb històries de persones no homosexuals i pot confirmar i afirmar aquest consum. Tenim una cosa que a nivell audiovisual hi ha molt consum de persones no homosexuals que consumeixen molt activament producte amb contingut clarament no heterosexual.

Alejandro [00:14:37] Però bé, però també està bé, no? Que arribi a un públic heterosexual aquest tipus d'històries i que també la gent heterosexual es pugui emocionar i ja està.

Albert [00:14:48] Sí!, totalment, totalment. Però sí que hi ha un punt en el que veig aquesta escena i penso "per a qui està fet?". Està fet per la persona que es considera aliada i que vol un producte edulcorat per pensar que això és la realitat, que aquesta persona no és part del problema. Crec que això passa bastant quan quan veiem en general experiències minoritzades en audiovisual, no?

Alejandro [00:15:17] Jo entenc 100% això que dius. O sigui, sí que per mi també crec que, òbviament, 'Heartstopper' és un exemple per mi d'un producte super edulcorat i que és el primer que he dit d'aquest producte, però sí que hi ha parts en les que sí que veig aquest fenomen que dius de sucre edulcorat i poc realista amb les situacions que hem pogut viure com a persones del col·lectiu en les nostres respectives adolescències. Però també veig altres problemàtiques que penso "ostres, està bé que una persona heterosexual pugui arribar mitjanament entendre-ho, veure-ho o haver-se de parar a veure això". Llavors bé, sí, no sé...

Juan-José [00:16:00] Yo estoy de acuerdo. De hecho, es más, el hecho que sea edulcorada tampoco le veo tanto problema en el sentido de muchísimas series con solo

personajes no cisheterosexuales son edulcoradas, o tontas o más estereotipadas. Y al final creo que también tenemos que demandar este tipo de ficción de todo. Habrá series más buenas, de mejor calidad, de peor calidad. Pero creo que a veces, no sé qué pensáis, le exigimos muchísima calidad a lo LGBT. Que lo puedo entender, y lo entiendo, pero también quizás parte de normalizar es que haya un poco de todo. Tiene que haber series más tontas, series menos... Pero tenemos que ser muy críticos y eso creo que está bien, creo que soy la primera persona que lo hace. Pero quizás parte de que empiece a haber este tipo de series también es eso, no? Que haya un poco de todo. No sé cómo lo véis.

Alejandro [00:16:41] Jo crec que igual realment el problema no està en que existeixi 'Heartstopper', sinó que no existeixin altres productes, no? En general és el problema que ens trobem en l'audiovisual.

Albert [00:16:53] Les persones no heterosexuales tenim el dret de ser mediocres.

Juan-José [00:16:58] Exacto. Hay series tontas y no pasa nada.

Mariona [00:17:04] Yo me considero muy tonte y aquí estamos. A mi em passa també una miqueta també com a l'Albert, vull dir, jo veig 'Heartstopper' i veig tot el que no estic veient ara mateix. Tanmateix, tampoc crec que sigui com per condemnar la pobra sèrie, que suposo que fa el millor amb el que té. L'altre aspecte visible de la visibilitat, mai més ben dit, que ens demostra aquesta escena són les dificultats derivades de ser visible. I ara, de fet, Albert ho comentava, ho començava a intuir i apuntar. Tara, recordem, acaba de sortir de l'armari la seva escola com a lesbiana, i explica la seva nòvia, Darcy, que des que és visiblement lesbiana, la seva vida s'ha tornat més complicada. De vegades és allò de ser de ser visible és dolorós. Com naveguem la nostra feina, que és crear, investigar, donar vida, seguir... A visibilitats queer, quan la invisibilitat de vegades és més còmoda, més confortable. Qui es mulla primer? Alejandro?

Alejandro [00:18:09] Ostres, és clar, és que això és un temazo. Perquè clar, jo també parlo sent molt conscient dels privilegis que jo tinc. Perquè clar, dins del paraigües de la LGBTQA+, doncs hi ha gent que té més i menys privilegis i jo clarament segurament estaria com a dalt de tot dels privilegis, no? Clar, per mi la visibilitat és incòmoda, però per mi és necessària perquè penso en la història i penso que estic molt millor que el meus

companys i les meves companyes de fa 30 anys. I penso que el meu patiment d'ara o el meu petit patiment que puc tenir d'ara és part de la contribució que faig al col·lectiu perquè d'aquí a 30 anys estiguin millor que com estic jo, però també sóc conscient que ho dic des de la meva comoditat, de la meva expressió de gènere, el meu color de pell, de moltes altres coses que van més enllà d'això. Llavors, clar, jo per mi la visibilitat ante todo. Per molt incòmoda i difícil que sigui a vegades. Però clar, la meva visibilitat és diferent d'altres. No sé què opineu vosaltres.

Juan-José [00:19:18] Sí, estoy de acuerdo. Hablando des del punto del privilegio es cierto. Creo que sería más cómodo no ser tan visible en ciertos aspectos, pero si pedimos visibilidad, por ejemplo en el audiovisual, pedimos referentes... Al final nosotros tenemos que ser un poco referentes en muchos sentidos. Des de mi punto de vista, pues en la academia, que otras personas puedan leer investigaciones, interesarse luego en TFGs o TFMs... Porque hace incluso diez años no tantísimo, analizar series o películas y mucho más LGBT era como una broma, como algo de pequeños, como una tontería que se hace pero que no es investigación. En base a gente que poco a poco lo haciendo. Pues me gustaría que en el futuro ver que hay gente detrás que lo ha hecho me sirve para reafirmar. No es una tontería y es necesario. ¿Sería más cómodo? Posiblemente. ¿Que no me arrepiento? Pues también. Y que si pedimos referentes tenemos que aplicarnos un poco el cuento.

Mariona [00:20:12] Albert, a mi m'interessa la teva resposta perquè comparteixo inquietud, i en el meu cas, no binària, amb el tema del llenguatge, la visibilitat al sortir de l'armari a diari... Què en penses? Com respondries a això?

Albert [00:20:27] Per mi és que per mi el tema de la invisibilitat és molt queer. No hi ha res més queer per mi que la invisibilitat. I el que m'interessa també és parlar de quin tipus de visibilitat dintre. És un debat que és molt diferent si parlem cap a un públic queer que es pugui identificar com a persona no heterosexual, com a persona no cis, a un producte que fem per visibilitzar i per educar, no? I i per mi són experiències molt diferents a la meva vida. Crec que jo sóc una persona visiblement queer en molts aspectes que no puc ni controlar, però els que puc controlar també els controlo. Perquè sóc una persona que existeix en aquest món. I de nou és això, el tema de la visibilitat és fascinant perquè m'encanta quan a vegades no som del tot visibles.

Mariona [00:21:22] En el meu cas, sortir d'alguna forma, fer-me visible és un exercici que porta energia. És dolorós. Et situa en una jerarquia constant respecte a la persona amb qui estàs parlant. Habitualment disfressem les nostres posicions jeràrquiques, per exemple amb superiors de la feina o amb col·legues, i en aquest cas visibilitza, és a dir, el meu disconfort. Per exemple, quan em tracten en femení, visibilitza per mi mateixi tot el que jo d'alguna forma intento negar sota una capa de tot està bé d'alguna manera. I el fet d'haver de voluntàriament, conscientment, posar-te al teu lloc i dir-li a l'altra persona "tracta'm amb neutre", a mi em porta molt d'esforç. Hi ha dies que ho faig i hi ha dies que no.

Alejandro [00:22:10] A més això que dius, jo crec que hem d'afegir-hi el fet de que és constant. Que no és el que molta gent es pensa, no és com surts de l'armari i ja està. És que és sortir de l'armari cada dia, a totes hores, no? Perquè arribes a un lloc nou i és com vale ara, com em llegeixen?

Albert [00:22:29] Perquè al final del dia aquest discurs de la visibilitat és un producte d'existir dintre d'un sistema heterocispatriarcal. Per tant, com definim com ens visibilitzem segueix sent, segons les normes d'un sistema heteropatriarcal i cisnormatiu. Llavors jo, com em defineixo si sóc invisible o no? Sempre haig de pensar com aquest sistema m'està llegint a mi, com jo m'estic comportant dintre d'aquest sistema.

Mariona [00:22:55] Totalment.

Juan-José [00:22:57] También respecto a lo que dice Mariona, hay días que el que salimos del armario constantemente. Pero hay días que igual no podemos, a nivel psicológico, a nivel energía... Y tampoco está mal. Esto supone la presión de constantemente visibilizar o educar a la gente. Hay días que no se puede. Y también tenemos que permitirnos no ser tan exigentes con nosotres mismas, me lo aplico a mi mismo también. Lo estoy intentando. No siempre tengo que tener las energías para eso.

Mariona [00:23:30] Es eso de perder la batalla per ganar la guerra.

Juan-José [00:23:33] Es un buen resumen.

Albert [00:23:34] Escoger tus batallas.

Mariona [00:23:39] Eso, eso. Mira, anem endavant amb una nova cançó i ara continuem la conversa.

Música [00:23:44] [Sona 'Dancing on my own', de Robyn].

Mariona [00:24:15] Perquè aquest podcast no té vídeo, que si no ens haureu vist a leis quatre pujar sobre la taula. I gairebé posar-nos com en un pole-dance de discoteca. Escoltàvem 'Dancing on my own', de Robyn. Albert, aquesta cançó l'has escollit tu. Per què et recorda a la visibilitat?

Albert [00:24:32] Crec que per mi em recorda molt a la meva autovisibilitat, perquè em recorda a un moment molt específic en el que estic fent un Erasmus. Estic en una ciutat universitària universitària alemanya, que es diu Göttingen, amb un recorregut d'esquerres i transfeminista molt molt important. I estic en festes en que per primer cop crec que em deixo entendre des del no sé què sóc, aquesta cosa per mi tant queer de doncs no sé què és això, però sé quines coses també no sóc. Em recorda a això i per això l'he portat.

Mariona [00:25:09] És un moment molt dolç, això segur. I jo tinc una pregunta que sembla obligada, però que volem fer-la sí o sí. Quin és el primer personatge visiblement queer que recordeu vosaltres? Com us va influir? Quin és, i és que el teniu al cap? El recordeu? Venga, Alejandro, mójate. Venga reine!

Alejandro [00:25:33] Doncs ara ho penso i és una sèrie que quan revisito dic "mare meva, com veia això jo?" Però és el primer, és el primer que m'ha vingut al cap. És per mi Eduardo Casanova a 'Aída'. O sigui, si penso en el primer referent, sí. Perquè també és el primer, o sigui, per la data en la que jo veia la sèrie, és amb el que més m'hi veia reflectit, a nivell d'edat i tot, era com que és una persona com jo, però de la meva edat, amb la que realment és un mirall. Llavors sí, és el primer. Ara veig la sèrie i em sembla horrible en molts aspectes. Però ostres, si és el primer, és el primer referent que tinc.

Mariona [00:26:19] Venga valientes.

Albert [00:26:21] A mi m'ha costat perquè no em sortia. Pensava en personatges que jo pensava oficialment heteros, però vés a saber. Perquè per mi jo ja els feia queer, perquè

si hi havia un desig clar, hi ha un desig queer, oi? Quan ho has dit tu ara he pensat que suposo que en la meua infància era el personatge de Diana, a 'Siete vidas'. És el primer que tinc i el recordo com bastant normalitzat, però sí que hi havia molta conya amb el fet de si era més masculina, si no... Portava moltes jaquetes de pell, cosa que jo era molt fan, la veritat.

Juan-José [00:27:08] Pues yo el primero que recuerdo es a Fer a 'Física o Química'. Recuerdo estar en la adolescencia y decir me siento identificado con él. Me acuerdo de una vez que Fer usó unos vaqueros azul muy fuerte, y yo buscar esos vaqueros para ponerme los mismos que se ponía Fer. Me influyó... O si él se ponía una mochila de lado, yo también la llevaba así. De hecho, si lo analizo bien, igual fue el origen de que yo me dedico a analizar narrativas LGTB en sèries. La representación no era buena del todo, de hecho el final, por ejemplo, siento si alguien no la ha visto, es un poco spoiler, ha pasdo mucho tiempo y espero que nadie se enfade, pero muere. Es el síndrome del personaje gay muerto... Bueno, en fin, que tendría muchas cosas que analizar a nivel negativo, però a mi me influyó.

Mariona [00:28:03] ¿Puedo decir el mío? Jo vaig decidir que veuria 'Buffy, la cazavampiros' amb els meus pares. Va ser una mala decisió perquè recordem a la quarta o la cinquena temporada el personatge de Willow, que és bisexual, té un orgasme màgic flotant per sobre del seu llit mentre folla amb la seva nòvia. No sé si es pot dir folla en aquest podcast? Tot bé, perfecte, des de control tècnic ens aixequen els polzes. Però és veritat, a mi m'interessa molt el que ha dit el Juanjo, perquè realment és molt rellevant tenir referents a l'hora de créixer d'alguna manera. I més en concret, amb experiències LGTBQA+. No sé si ens podeu il·lustrar molt breument... No cal que fem aquí la història de les vostres vides, amb quins van ser els vostres referents creixent i d'alguna forma, quina relació va tenir amb aquests personatges o amb aquestes imatges que vèieu als mitjans audiovisuals mentre creixieu com a persones queer?

Albert [00:29:07] Referents no heterosexuels o no cis?

Mariona [00:29:10] En efecte.

Albert [00:29:14] Cap. Ni un. Perquè és que la meua experiència no l'he vist tampoc mai encara en un contingut audiovisual.

Albert [00:29:25] Acceptem referent com a imatge de mirall del que som?

Albert [00:29:30] No, però tot i això, jo crec que ningú, de fet, en diria referents heterosexuais. Però perquè jo els llegia una no heterosexualitat. De referents n'he tingut, però que oficialment eren heterosexuais, però que jo ja notava que allà hi havia ganes de que no fossin heterosexuais, és que no s'escrivía.

Mariona [00:29:52] Però això és una posició super queer, vull dir, recordarem el cinema lèsbic es passa fins als anys 80 remesclant i reinterpretant pel·lícules perfectament heterosexuais. Estic pensant, per exemple, amb cineastes com Cecilia Barriga, que no sé si coneixeu la seva pel·lícula 'The meeting of two queens', en què posa a Marlene Dietrich i a Greta Garbo muntant pel·lícules diferents en un mateix metratge i les fa conèixer, enamorar-se i finalment, acabar juntes només perquè no hi havia cap altra imatge de dues dones que poguessin ser felices l'una amb l'altra. Grandíssima pel·lícula. La podeu trobar en obert a Internet. Què més nois!

Alejandro [00:30:38] Doncs és que jo tampoc sé què dir de referent. De fet, em costa pensar en referents. I quan he pensat en el personatge de Fidel a 'Aída' d'Eduardo Casanova era perquè era obertament tal. Però sí que és veritat que em passa una miqueta com amb l'Albert, que vaig haver d'assumir. I penso en per exemple, en el que... és un exemple [riu] però en el... Com es diu en el germà de la Sharpay Evans a 'High School Musical'?

Mariona [00:31:17] Paren rotativas! Com es deia el germà de la Sharpay Evans?

Alejandro [00:31:21] Com es deia?

Albert [00:31:22] Ni idea, però la Sharpay és més icona... no?

Alejandro [00:31:29] Ryan! Ryan Evans. Després, fa tres anys, van dir que era un personatge gai. Va sortir el director fa fa dos anys, una peli de fa 15, va dir "ei, que és un personatge gai". Que clarament era... vull dir que com es representava, com a un personatge gai. Però després me'n recordo que la tercera pel·lícula el van posar amb una noia.

Juan-José [00:31:54] És que tiene novia?

Alejandro [00:31:55] És que és que tenia novia!

Juan-José [00:31:56] Es muy fuerte, es que es muy fuerte.

Alejandro [00:31:57] Clar, és com... Saps que vull dir? És complicat. És complicat a l'hora de pensar en referents que realment amb els que et puguis identificar més enllà de les pel·lis que tu t'havies de fer.

Juan-José [00:32:08] A mi me resulta curioso que el director lo dijese hace dos años cuando lo pensábamos hace quince. ¿Fue la última persona en descubrirlo? Yo creo que lo que decís es sinónimo de que faltan más referentes. Y esto me lleva a más tema, igual son muchos melones, pero bueno, abro alguno. Que es el hecho también de que quizá dentro de esta jerarquía de representación, los personajes gays capitalizan un poco toda la representación. Puedo encontrar muchos referentes porque me autodefino como hombre cis gay, pero casi todos los referentes son hombres cisgay. Pero claro, ¿dónde está el resto de la representación? Personas no binarias, intersexuales, asexuales... Que al final también hay que hacer un poco de autocrítica, que yo tengo más representación, ¿pero qué pasa con el resto de personas queer que no cuentan con ello? Y también, una cosa que ha dicho Albert... Abro melones y después ya vemos. Que decía que quizás s'hi podria sentir identificade con personajes no queer. Una investigación que hice, no quiero ponerme he venido a hablar de mi libro, pero me ha resultado curioso, hicimos grupos de discusión, un focus group con personas queer y no queer. Y las personas no queer nos decían "no, no podemos sentirnos identificados con personajes queer porque son realidades muy diferentes a las nuestras y no conseguimos ni imaginarnos esto". Y las personas queer decían "no, no. Me puedo sentir identificade con cualquier personaje, independientemente de su identidad o orientación sexual. Porque, de hecho, históricamente, siempre me he sentido identificade con personajes no LGBT porque no había representación". Y esto me pareció superinteresante, no sé qué pensáis.

Albert [00:33:57] Añado un poco a esto, aquesta idea. Jo també em feia molta por identificar-me, trobar-me, per homofòbia internalitzada i per femmefòbia... Per exemple, amb personatges homes gais més efeminats, jo podia saber que jo no era allò, però sí

que hi havien molts elements que s'assemblaven a mi. Clar, parlem de visibilitat, però com jo haig de poder crear una relació amb aquell personatge? És un personatge que està fet per perquè ens en riem, perquè ens sembli estrident. Però perquè com que tenim una homofòbia internalitzada i un sistema, unes cases i uns sistemes educatius que són el que són... Doncs jo com haig de veure aquella persona i dir "eso, eso es lo que soy yo"? No lo quiero. Més fàcil em sembla fer la fantasia.

Mariona [00:34:55] Totalment. Tinc un altre meló per obrir. Voleu melonets? Tenemos. No os preocupéis. Actualment, amb l'eclosió de contingut transmèdia i les xarxes socials, els continguts promocionals, etcètera, ha crescut un nou tipus de visibilitat, que és la visibilitat darrere les càmeres. Avui reclamem que els personatges queer siguin interpretats justament per persones queer. I és un debat que és... Meloncito no, sandía i totes les fruites tropicals que us podeu imaginar. Vull dir papaya, guayaba... De todo. No sé dir més frutas tropicales.

Juan-José [00:35:32] No hay muchas.

Mariona [00:35:34] Estava a punt de tornar els plàtans de Canàries. Deixam-ho estar. A veure, Alejandro, esto va por ti.

Alejandro [00:35:38] Ostres!

Mariona [00:35:39] Sembla que et tingui mania. Com a director de càsting, com treballau això des des de Lane casting?

Alejandro [00:35:45] A veure, efectivament, són totes les fruites. El tema està en que jo sóc defensor que... Crec que és evident que ser actor implica viure experiències o viure personatges que no han de ser el que tu ets. Partim d'aquesta base i crec que és important ser molt conscient d'això, perquè no vinguin tots els actors després a cridar-me a casa. Dic que quedi clar que em penso així, però també és molt important i s'ha de ser molt conscient que a molts actors queer no els hi donen papers de persones cishetero. És una realitat i el que ho negui no treballa a la indústria, ho sento. I hi ha molta plumofòbia a la indústria. És molt difícil veure un actor que tingui pluma interpretant un personatge hetero. És molt difícil. És molt difícil que productors, plataformes... comprin a vegades això. Llavors, per mi el focus d'aquesta problemàtica està un altre cop en l'altra banda, en

intentar que aquests actors puguin interpretar personatges heteros. Per mi està aquí el focus. Sí que és veritat que quan estic buscant personatges que són clarament queer, convido a que actors i actrius queer es presentin per a aquests personatges, intento donar visibilitat a aquests actors. Però també és veritat que no poso limitacions creatives, ara per ara, en això. És a dir, perquè també em sembla un meló molt difícil d'obrir el fet d'haver de preguntar la sexualitat o la identitat a actors per una entrevista de feina. És un tema molt delicat. Llavors bé, estem aquí, ho estem navegant. Jo crec que és important posar el focus en l'altra banda, en el fet de que se'ls pugui donar oportunitats als actors queer per interpretar a personatges hetero, cis, etcètera, i també fomentar o convidar clarament a actors queer per interpretar personatges queer.

Alejandro [00:37:56] Teniu alguna cosa a afegir al que ha dit l'Alejandro? Perquè és un que realment és un meló que es pot agafar per moltes bandes. Jo, per exemple, mireu, ara me voy a tirar a la piscina, esto no está preparado, puede salir muy mal. Vamos a ser cancelades. Jo sempre quan veig algú que no és queer que està interpretant un paper queer, ara estava pensant Eddie Redmayne a 'La chica danesa'. Horror! A mi sempre m'entra una cosa una miqueta essencialista i per això trobo que és problemàtica. Fins i tot la meua lectura de dir no estàs interpretant el que és ser una persona trans. Per això dic essencialista i per tant molt problemàtic, sinó que estàs interpretant com els trets que tu interpretes que diguem-ne que pertanyen a les persones trans, no? És a dir, en el seu cas, era transfem, aquesta jugetoneria, aquest coquetisme, aquesta infantesa de la feminitat, aquesta feminitat pura i diguem-ne i a punt de ser construïda i materialitzada d'alguna forma. Però després penso, és que és súper problemàtic el que estic fent, vull dir, perquè en el fons estic com no ho sé... Basant-me en una experiència trans que jo puc conèixer.

Alejandro [00:39:20] També potser podem posar la línia en el fet de... Jo, per exemple, intento posar molt la línia en el tema de la identitat, no? És a dir, clar, per a mi és diferent quan parlem d'una qüestió d'identitat que de sexualitat. Per mi, eh? O sigui, ara mateix estic com intentant que si hi ha un personatge que és trans, l'interpreti un actor, actriu trans. Perquè ja entenc que en qüestions d'identitat a vegades no ho aconseguixo, eh? Perquè també vull dir una cosa que quedi molt clara, que és que els directors de càsting no escollim les persones que surten a les produccions. Sí que estem en el procés de suggerència i contractació, però no som els que prenem les decisions. Al final hi ha molta més gent a dalt. Però en aquest primer filtre jo sí que intento que en qüestió d'identitat

clarament. I a vegades fins i tot em fico en guions, de dir "Perdona, al mateix guió t'estàs referint amb uns pronoms incorrectes a aquest personatge". Però en qüestions potser de sexualitat sí que sóc més obert en aquest cas.

Albert [00:40:19] Abans ha sortit 'Smiley'... Un temón. I per mi sí que hi havia algun moment en què també em passava una mica la sensació de "¿esto es homofobia?". Perquè estic veient el [Carlos] Cuevas com està fent un personatge que sé que porta anys fent de personatges no heterosexuais. Però hi havia un punt en el que pensava "en aquest moment, aquest personatge, quin tipus d'home gai m'està fent entendre que és per com gesticula, com puja el to de veu...?". Hi havia moments que em semblava molt incòmode perquè pensava bé, és que tu has visto a una marica i has dicho "es que así hablan las maricas". I m'estàs posant incòmode i m'està semblant una mica homòfob, la veritat.

Juan-José [00:41:14] De hecho se nota mucho cuando hay escenas que va cambiando. Como que lo interpreta con más pluma, otras que se baja la pluma... No entiendo muy bien qué tipo de indicaciones se están dando por parte de dirección, o si tu mismo estás interpretando así porque quieres... Yo tenía una pregunta para Alejandro, me ha parecido interesante lo del cásting. Que has separado la identidad de la orientación sexual. Entonces, en realidad, no es por orientación sino por como esa persona es leída, ¿no? A lo mejor es un hombre cishetero pero que tiene pluma, ¿y ya directamente se rechaza para el papel?

Albert [00:41:43] Efectivamente, claro. Es que les personas cishetero también reciben de estas fobias, es decir, son sufridores. Es un tema, la plumofobia. Es que es complicado, porque en el tema de las ficciones, nos dicen muchas veces que como que tenemos tan poco tiempo vamos muy rápidamente a clichés. Yo, por ejemplo, ahora una serie que he hecho recientemente que ha sido como un regalo del cielo, de repente había un personaje, que es un personaje cishetero, cuya trama va de que recibe homofobia por su pluma, no? Es una serie que aún no ha salido, no se puede ver, no la puedo recomendar. Que de repente ver esta trama fue como "¡oh guau!". Hay otros matices que se van a explicar. Però quan parlem d'altres sèries o d'altres productes audiovisuals, és que volen que sigui fàcil i que l'espectador tardi dos segons en entendre que aquest personatge és tal, tal, tal qual. I clar, un personatge hetero que tingui ploma...

Juan-José [00:42:56] Les explota la cabeza.

Alejandro [00:42:57] Les explota la cabeza. Encara estem allà. Existeix un pas de la representació però... no te vayas tan lejos. No corras tanto.

Mariona [00:43:08] No fos cas que ens confonguéssim i poséssim de cap per amunt el que significa ser cishetero. Juan José: Atención Juanjo. Jo tenia una pregunta per a tu. Una pregunta d'aquestes per aprendre, per aprofitar la possibilitat que tinc de parlar amb experts com vosaltres i aprendre. És sobre terminologia. Mai més ben dit, vull dir dos fenòmens que passen, però que crec que val la pena explicar, que són els fenòmens del 'pinkwashing' i del 'queercoding', que són dos fenòmens que de fet monitoritzen perfectament el que és la visibilitat LGTBIQA+ a les pantalles. Ens podries descriure en què consisteixen aquests dos fenòmens?

Juan-José [00:43:55] Vale. Son fenomenos que están relacionados. Son estrategias económicas, básicamente. El 'pinkwashing' es la estrategia de aparentar con una apariencia amable con el colectivo LGBT, pero mientras no estás haciendo absolutamente nada. Esto lo hacen mucho las películas de Hollywood, los blockbusters que se gastan una cantidad importante de dinero y quieren, como decía Alejandro, que el público lo entienda todo muy rápido. Y no queremos perder dinero, entonces a lo mejor decimos, por ejemplo en 'Star Wars', "el primer personaje LGTB dentro de las franquicias de 'Star Wars'". Y de repente aparecían dos chicas besándose en un plano de fondo.

Mariona [00:44:36] Era 'Star Wars' o 'Lightyear'? Las lesbianas de 'Lightyear'.

Juan-José [00:44:43] Pasa un montón.

Mariona [00:44:49] Treballo a Fotogrames i és el típic de "el primer personaje LGTBIQ+..." del que sigui.

Juan-José [00:44:57] Justo. Es que he visto esta noticia en bucle. "El primer personaje queer de Pixar, el primer personaje queer de...". Llevamos diez primeros personajes LGBT y ninguno es LGBT o se le ve de fondo. O luego esas escenas se eliminan en otros países, como Rúsia, Irán, etc. Pero esto sería un poco el 'pinkwashing', vender estrategias, sobretudo a nivel promoción: esta productora es muy moderna, es super

referente, vamos a meter muchos personajes bien contruidos... Y luego esto no, no pasa nada.

Alejandro [00:45:26] Se ve que buscan el titular.

Juan-José [00:45:29] Efectivamente, claro, pero luego no es real.

Alejandro [00:45:33] Clickbait, no?

Juan-José [00:45:36] Es un clickbait, exacto. 'Pinkwashing viene de la problematica Israel-Palestina y luego empezaron a hacerlo empresas, "me sumo al orgullo LGTB, pero el resto del año me da un poco igual". Y actualmente lo estamos aplicando al audiovisual. Y el fenomeno del 'queercoding' o 'queerbaiting' está relacionado con el 'pinkwashing'. Es sugerir a través de subcontextos, por ejemplo personajes, dos chicos, dos chicas... tienen una trama amorosa que no llega a plasmarse. Son subtextos que la gente puede identificar, pero nunca llega a suceder. Hace muchos años con la serie 'Xena, la princesa guerrera' o 'Sherlock', la serie que es más actual, es constantemente están poniendo cebos a la audiencia: "uy, estos personajes están tonteando, parece que se gustan, van acabar besándose..." Y esto no pasa. Entonces tienen a la gente queer enganchada, que quiere representación y este tipo de tramas, pero al no llegar a pasar nunca, no sufren el peligro de que el potencial espectador conservador homófobo deje de ver la serie o la cancele. Ese sería el siguiente término.

Mariona [00:46:55] És molt fort perquè això posa d'alguna forma contra les cordes el valor de la visibilitat. O almenys parlar de com podem capitalitzar el que no és visible, però es pot intuir igualment. I m'agradaria lligar-ho a nivell molt genèric, amb el que parlàvem al principi de la investigadora Laura Horak, que va relacionar una portada de Laverne Cox amb l'augment de la violència vers les persones trans de menys recursos socioeconòmics. El seu argument és que la visibilitat beneficia unes quantes, mentre que deriva l'assetjament als estrats més baixos, on les forces, evidentment reaccionàries poden continuar exercint la seva violència. En un context on la reacció als avenços LGTBIQA+ especialment, i això és important contra les persones trans, és creixent.... Hauríem de repensar els valors de la visibilitat, invisibilitat? O penseu que la visibilitat és sí o sí una solució a llarg termini? Perquè quan estaves parlant justament d'aquests dos conceptes

he pensat és que más o menos visible no nos hace inmunes a les fuerzas del capitalismo. No sé, què penseu? És un melón.

Albert [00:48:21] És que el contingut audiovisual és producte, és un producte del capital i és un producte de sistemes polítics, de nacionalisme. Tot va lligat. Jo estic en un punt en que, efectivament, tinc molta crítica amb el concepte de visibilitat en general i de per qui és la visibilitat. Insisteixo, jo a la meva experiència personal, a l'Estat espanyol, amb la legislació actual, també per a persones trans i no binàries, jo m'he empetitit com a persona no binària. En aquest moment, en els últims dos anys, perquè efectivament és més perillós. Crec que és efectivament molt més important parlar de quins sistemes i quines estructures tenim com a normatives en aquesta societat. I no vull dir abans que parlar-ne dintre els continguts audiovisuals perquè són coses que van de la mà. Però sí que em costa, em costa moltíssim. De nou estic en un punt en el que em sembla, vull guardar les coses, la visibilitat per nosaltres. I al mateix temps com ho fas perquè aquelles persones que es poden estar preguntant, que es poden estar qüestionant també puguin accedir a aquests continguts. Però estic en un punt en que prohibiria a la gent ciheterosexual consumir qualsevol tipus de contingut. Estic una mica en aquest moment, només per nosaltres.

Mariona [00:49:53] Pensa que aquí no ens està sentint ningú. Tens tota la raó. Hi ha una qüestió de "comodificar"... No sé si la paraula és així en català... Però d'alguna forma convertir en una mercaderia consumible la teva pròpia essència despullada. I sí, em sap molt de greu perquè estic sent essencialista aquí, però tinc la sensació que hi ha un cert punt necessari de ser essencialista i de reivindicar el que saps que ets, per molt que la gent no, no t'identifiqui com això, almenys sent no binària. No sé quina és la vostra experiència.

Albert [00:50:34] Puc tornar a afegir una cosa?

Mariona [00:50:34] Per favor!

Albert [00:50:35] Per mi és que també va lligat amb aquesta idea que per a tu visibilitzar-te t'has d'entendre, t'has de saber explicar, t'has de saber vendre, has de saber educar a les altres persones. I això és el que et fa visible. Jo és que no em sé entendre, de nou, a saber-se entendr, entendre el gènere, la sexualitat. També em sembla que ho definim dins

d'uns paràmetres molt heterossexuals, molt cis. Per tant, jo no sé com m'entenc ara mateix, per tant com jo m'explico, com jo em visibilitzo... Com ho faig? Com ho explico a una persona que ha d'escriure un guió? Fins i tot, com jo podria escriure un guió? Per la visibilitat a vegades se'ns demana entendre'ns, poder fer un producte clar i comprensible... És que per molta gent no ho som.

Alejandro [00:51:31] És que és això que deia, que és que hi ha dins del sistema, que busca que sigui ràpid, no? Que s'entengui. Doncs queda tota una altra capa de grisos que no arriben a aquesta visibilitat. I jo clar, et sentia Albert, i dic "és que té tota raó". I jo des del meu privilegi d'home cis blanc gai, doncs, òbviament m'he beneficiat molt d'aquesta visibilitat, però sóc conscient que clar... Ara em preguntaves això, Mariona, i dic doncs sí, per mi la visibilitat és sempre la solució a llarg termini, però sentia l'Albet i pensava potser no. Perquè és que al final jo parlo des del meu privilegi. És que no puc dir cap altra cosa, sincerament.

Albert [00:52:25] No només estic parlant d'unes identitats menys visibilitzades. També la identitat d'un home gai cis... l'estem visibilitzant? estem visibilitzant tota la diversitat que hi ha dintre d'aquesta experiència? La complexitat que té això? El no saber que pot tenir també una persona que s'ha identificat com home gai cis durant no sé quants anys i de repent...

Albert [00:52:49] Ho entenc, però potser és que jo sóc molt conformista. Potser és que jo em conformo amb molt poc, però és veritat que arriba un punt en el que jo, per exemple, amb el fet de que la meua àvia, veient el Sálvame i havent tingut al Jorge Javier Vázquez a la seva tele sempre durant molt d'anys, hagi fet que m'hagi acceptat... amb això estic content. Ha arribat a un punt en el que em conformo amb molt poquet. Potser sí.

Juan-José [00:53:14] Yo creo que hablamos de dos cosas que son diferentes. La visibilidad en el sentido que más personas lo vean y puedan decir que estas realidades existen y está bien, la otra es que nos sintamos identificades y que nos guste la representación.

Totis [00:53:26] Sí, és veritat.

Mariona [00:53:31] I després jo crec que hi ha el fet de visibilitzar-te i després està el fet que et vegin. Perquè jo em faig un fart de parlar de mi mateixi en neutre, en català, en castellà, en anglès i que la gent, oídos sordos, literalment. Com si no hagués passat absolutament res, que això a mi em tranquil·litza perquè sé que estalviaré un munt de violències directes, justament perquè la gent no sent el que no vol, Però d'altra banda, és molt violent perquè és com ara. No sé si ho ha sentit i estàs passant perquè no vols entendre-ho. No sé si m'he expressat bé. Constantment estem movent-nos en aquesta escala de grisos en què tot el que fem és d'alguna forma incorrecte, mentre que la resta de gent, o bé almenys des de la nostra perspectiva, viu tan tranquil·la... I que llavors descobreixes que no! Recordem la gran meravellosa frase, la frase més repetida dels aliats del cas el col·lectiu LGTBIQA+ és la disculpa. Perdoneu, jo parlo des de l'experiència no binària, eh? La frase que sento més repetida al meu dia a dia és perdona si no em refereixo bé a tu o perdona si m'equivoco, és molt difícil. Gràcies. No ho hem provat encara, evidentment no s'han referit a tu en cap vegada en neutre, però ja et diuen que és molt difícil. Cosa que em sembla una miqueta infantil. Això de bones a primeres, sense voler ser molt tallant o molt cruel o molt intolerant amb les persones en qüestió. És molt curiós perquè és l'única frase que en tots els contextos socials molt diversos en els que m'expresso en neutre és l'única frase que es repeteix. I de fet, l'altre dia érem amb la meva parella parlant amb el xat GPT. Li vam demanar que es referís a nosaltres en neutre i què va dir el primer de tot? "Perdona si m'equivoco, ho estic intentant fer el millor possible, però és molt difícil" i he pensat que la intel·ligència artificial està replicant els comportaments típics tòpics que ens trobem davant de l'aliadisme. Llavors visibilitat... complex. Deixem-ho que sembla que és un tema molt, molt complex. No sé si voleu afegir alguna cosa, algun matís, algun tema que us hagi quedat pendent que vulgueu recuperar? Si no, anirem cap a la recta final d'aquest programa, d'aquest episodi. I ho farem amb una tercera cançó, la icònica 'Vogue' de Madonna.

Música [00:56:33] [Sona 'Vogue' de Madonna]

Mariona [00:56:47] L'última cançó del programa d'avui és 'Vogue' de Madonna. Alejandro, aquesta és la cançó que has escollit i és una meravella. Ens podries dir per què?

Alejandro [00:56:57] Et podria dir perquè és una reina i ja està. Això seria vàlid. Però tornant el que dèiem una miqueta, quan pensava en visibilitat pensava molt en el que va suposar en el seu moment, als principis dels 90, doncs, aquesta cançó i al posar a

moltíssima gent, a milers i milers de pantalles, a gent que no s'havia plantejat mai res. I poder ensenyar l'escena ballroom de Nova York a tota aquesta gent, tot i que fos de la mà d'una noia cis blanca. Això s'ha de dir, però tot i així, jo li estic molt agraït a la Madonna.

Mariona [00:57:42] Meravellós. En aquesta última part del programa us hem demanat que ens portéssiu una recomanació i una antirecomanació de la ficció audiovisual. I aquí les explicarem. Les recomanacions i les antirecomanacions són exemples de coses que creieu que s'han fet bé i coses que no. En aquest cas, per descomptat, evidentment parlem de visibilitat queer. Què s'ha fet bé i què s'ha fet malament? Escenes, personatges, trames, els que se us acudeixi realment. I un altre punt no hi ha respostes bones i dolentes. Com hem vist, aquest tema és un melonet i és molt més complex que aquestes dues opcions, Oobo o dolent. Aquestes són les vostres idees i els vostres arguments. Aviam, Albert. Comencem amb tu. Recomanació i antirecomanació. I per què? Breument.

Albert [00:58:29] L'ansietat de la responsabilitat d'aquesta d'aquesta pregunta. Ostres, jo crec que una recomanació per mi amb bastantes escenes de 'Schitt's Creek', que no sé si coneixes, que també s'ha analitzat moltíssim, fins i tot llibres escrits sobre sobre la representació de les identitats queer en aquesta sèrie. I per mi crec que tenia molt valor el personatge del David, perquè a part de ser un personatge icònicament jueu sefardí, és també un personatge icònicament bisexual, amb molta ploma. I que juga amb un personatge que creus que és un home gai i que en la primera temporada ja deixa entreveure que no. Llavors hi ha moltes escenes, la mítica escena del vi en el que explica la seva orientació sexual utilitzant els diferents tipus de vi que li poden agradar. I també m'agrada molt el fet de que hi hagués una trama més que romàntica-sexual amb una amistat, perquè em sembla molt queer. Hi ha molts elements que m'agraden, m'agrada com està fet i sent un producte totalment fàcil de consumir per tots els públics, diria de desconnectar totalment. Després tota la part en la que em van perdre en la part romàntica amb un home, allà em van perdre. Sí, em sembla molt maco, però allà la part romàntica ja em vam perdre. Recomanaria més la primera temporada.

Mariona [01:00:15] Podria ser l'antirecomanació.

Albert [01:00:16] L'antirecomanació és quan s'enamora i és feliç. L'antirecomanació per mi, que haig de dir que a més a més l'he vist dues vegades, és 'Smiley'. Però

antirecomanació per analitzar. O sigui, a mi m'ha donat moltíssim anàlisis, moltíssim, moltíssim, moltíssim. I m'ha fet pensar moltíssim. I per mi és una antirecomanació, però que li dic a tothom que la vegi i que després en parlem hores. Que em truquin quan l'hagin acabat de veure, però crec que és antirecomanació perquè per mi ensenya molt bé l'homofòbia internalitzada.

Mariona [01:00:59] Juanjo?

Juan-José [01:01:02] Es una pregunta muy complicada, muy complicada. Y yo siempre he pensado que al final el audiovisual es un arte y que depende de como lo interpretes en cada momento. Pero bueno, me voy a mojar. Yo como recomendación diría 'It's a Sin', no sé si la habéis visto, pero es que a mi me marcó mucho en su momento. Lo voy a hablar des de mi experiencia, no tanto como buena o mala. A mi me marcó mucho y te ayuda a empatizar con ese contexto con personas queer, y creo que a mucha gente le haría falta ponerse en ese lugar, no sé si van a lograr empatizar empatizar, pero que sepan como fue ese momento y quitarse prejuicios. Y luego otra serie que yo quería añadir, que es un poco tonta pero a mi me gusta mucho, que es 'Glee'. Creo que habla mucho sobre aceptación. Yo la pondría porque creo que habla de ser diferente en general, ya no solo LGBT, sino ser una odiosa que a nadie le cae bien..., da igual. Para mí esto es importante. Recomendaría estas dos. Y luego anti recomendación, es muy difícil. Igual es un poco tópico pero es que la detesto... 'La que se avecina', la detesto. Yo soy consciente y a veces he visto entrevistas a guionistas, directores, etc., que hablan de es una crítica a muchas cosas. Pero ya no es como tu codifiques o escribas a los personajes, sino como se interpreta. El personaje de Alba se interpreta como un hombre con peluca. Si la mayoría de las personas están interpretando eso, pues no sigas por ahí, porque su intención puede ser buena pero está generando el efecto contrario. Entonces tienes que saber cuando parar. Para mí sería la anti recomendación.

Mariona [01:02:48] 'It's a Sin', 'Glee' i com antirecomanació 'La que se avecina'. Alejandro?

Alejandro [01:02:52] Realment és que pensant i pensant, per mi 'It's a Sin' també. Sobretot em quedo amb aquesta imatge molt simple, que per mi va ser molt important, que és veure la família escollida. El retrat que fan de la importància com a persones queer d'aquesta família que escollim i que ens acompanya... És que vaig plorar moltíssim veient-

la i és la meva recomanació cent per cent. Com antirecomanació, podríem tornar a 'High School Musical' però també podríem parlar, per exemple, i ara potser em maten molts companys i companyes de 'Call me by your name'. D'aquesta romanització d'una relació bastant turbia, i que moltes, moltis i molts, després de veure-ho hem intentat aconseguir i que després ens hem adonat que... Mare meva!

Alejandro [01:03:48] Però amb la música de piano de Sufjan Stevens sempre passa tot molt millor. Moltíssimes gràcies a totis per participar en aquest programa. Ha estat un plaer absolut. I a lis nostris oients, us recordem que a la nostra web Retrats Intermitents trobareu la resta d'episodis, així com informació addicional, les recomanacions, les anti recomanacions i molts altres recursos. Això ha estat l'episodi 1 de Retrats intermitents, un podcast de representació LGTBQA+, realitzat en el marc del projecte de recerca I+D+i 'LGTBIQ+ Pantallas'. Gràcies al finançament de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Informació, mitjançant la convocatòria Joan Oró d'ajuts pel foment de la cultura científica a Catalunya. Ens acomiadem com començàvem, amb 'Flamingo' de Kero Kero Bonito. I aquesta cançó l'he triat jo, així que acabem amb ella. I jo l'he triat perquè ja que la vida està feta de melons i és tan complicada, jo crec que el millor al final és ballar i ja està. Moltíssimes gràcies nois! Adéu, adéu!

Alejandro [01:04:58] Gràcies, adéu!

Alejandro [01:04:59] [Sona 'Flamingo', de Kero Kero Bonito]

Careta [01:05:10] Retrats intermitents. Un podcast al voltant de la representació LGTBQA+ als mitjans audiovisuals.

Alejandro [01:05:15] [Sona 'Flamingo, de Kero Kero Bonito]